

ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ ЯК СВІТОВЕ СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ

Карпенко І.О.,

*слухач КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді»,
відділення філософії та суспільствознавства секції «Правознавство», учень 9 А класу,
гімназії 172 «Нивки», м. Київ, Україна,
e-mail: yvan2804@gmail.com*

Ком Т.Ю.,

*завідувачка відділення філософії та суспільствознавства,
КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді», м. Київ, Україна,
e-mail: tatiana_k@ukr.net*

Буряк Ж.М.,

*вчитель історії України гімназії № 172 «Нивки», м. Київ, Україна,
e-mail: zh-76@ukr.net*

Сучасний світ постійно зазнає змін. Ми живемо в такому часі, коли майже все зводиться до певного розуміння, адекватного сприйняття та терпимості. Одним з ключових питань сьогодення є гендерна нерівність. Безперечно, ця проблема є реальністю, минулим та майбутнім не кожної окремо взятої країни, а й світу в цілому. Але останнім часом до цієї теми було прикуто багато уваги. Нерівність притаманна кожній країні світу, незалежно від того чи це малозабезпечена країна, чи високорозвинена держава. Саме нерівність є проявом соціальної диференціації й однією з основних перепон самореалізації жінки у сучасному суспільстві.

Дефініцію «гендер» було започатковано американкою Енн Оклі та має значення соціального статусу людини, тобто рівні можливості кожного в освіті, професійній діяльності, у доступі до влади, сімейному статусі тощо. Також науковці-етнографи, що досліджували первісні острівні народи, відкрили племена, де ролі чоловіків і жінок були абсолютно не схожі на звичайні для тогочасної нашої культури: жінки там були сильними, добували їжу, приймали важливі соціальні рішення, а чоловіки – піклувалися про дітей і старих, оберігали домашнє вогнище, іншими словами панував матриархат [1].

Погляд на жінку, як на неповноцінну істоту, знайшов відображення у філософських працях давнього світу. Почуття примітивно-грубої чоловічої переваги над жінкою Сократ виразив наступними словами: "три речі можна вважати щастям: що ти не дика тварина, що ти грек, а не варвар, і що ти чоловік, а не жінка" [2].

Зокрема, у мусульманських країнах діє закон шаріату, згідно з яким жінка не має права перебирати на себе чоловічі права. За невиконання цього закону на жінку очікує смертна кара. Що стосується арабських країн, то там дозволена полігамні відносини, тобто чоловік за Кораном може мати до 4 жінок. У жінок в ісламській культурі є право на розлучення через утиски чоловіка та право на матеріальну й моральну компенсацію. У більшості країн африканського континенту взагалі відзначають дуже несприятливі умови для нормального життя. Там середня тривалість життя жінок набагато нижча за чоловіків. У країнах Південної та Південно-Східної Азії жіноча зайнятість обмежується

сільським господарством. Тут жінки мають низьку тривалість життя, а також високу гендерну рівність у системі освіти. А в країнах Центральної та Латинської Америки навпаки дуже гостро питання гендерної нерівності проявляється в освітній сфері. Найліпше гендерне становище відзначається у високорозвинених світових державах та країнах Західної Європи. У цьому регіоні існує рівність у правах між жінками та чоловіками, а також характерною особливістю є постійне проведення заходів, спрямованих на урівноваження гендерної ситуації.

Що стосується України, то тут кількість жінок на вісім відсотків переважає за кількістю чоловіків, що зумовлює серйозні демографічні питання, які, у свою чергу, закладають основу для гендерної нерівності, як стосовно жінок, так і відносно чоловіків.

У минулому гендерна рівність вважалася переважно як «жіноче питання». Тож варто розуміти, що з гендерними проблемами стикаються і чоловіки. Суспільство постійно висуває вимоги щодо відповідності чоловіків певним очікуванням та нормам поведінки [3].

Отже, гендерна нерівність – актуальна, глобальна та всеохоплююча проблема сучасного суспільства. Широкого загалу набула в останні десятиліття ХХ століття. Світ виявив підтримку захисту прав жінок та взяв за мету максимально вирівняти їх становище в соціумі. Проте у більшості країн, у повсякденному житті досі нехтують цими правилами та настановами і живуть за принципами, що сформувалися ще багато століть тому.

Щоб досягти успіху у вирішенні цього питання, варто, по-перше, усвідомити всю його важливість, по-друге, зробити усвідомленими громадян нашої держави, і, по-третє, провести ґрунтовні і цілеспрямовані заходи з приводу зміни ролі жінки в сучасному українському суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Галушка З. І. Гендерна нерівність в Україні: економічний аспект / З. І. Галушка, Н. І. Дучинська // Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка. - 2014. - Вип. 681. - С. 10-14. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchu_ec_2014_681_4.
2. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство / ред. Л. Гентош. – Львів: ВНТЛ Класика, 2003. – С.30
3. Гендерна рівність міфи, факти та державна політика [Електронний ресурс] // Мультимедійна платформа іномовлення України. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/gender-equality-handbook-for-mps.html?fbclid=IwAR0n5mE_100MS8r2fr07JN2lJMKvzRrOvViiU_LV-EOaLCKwesfDgwIz2qA.